

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

בפני כבוד השופטת הדס עובדיה

מעוררת אורית עקיבא
באמצעות ב"כ עוה"ד עמית זילברג וחיים איציקובסקי

נגד

משיבה מקס איט פיננסים בע"מ
באמצעות ב"כ עוה"ד עופר שובל ומור רוזנבוים

פסק דין

1 לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה (כבוד הרשם הבכיר אורן כרמלי)
2 מיום 8.1.2019, אשר דחה את תביעת המערערת (תא"מ 18-04-25718), בה עתרה לפיצויים
3 ללא הוכחת נזק בסך 50,000 ₪ בעילה לפי סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים),
4 תשמ"ב-1982 (להלן: "חוק התקשורת").
5 כפי שאפרט להלן מסקנתי היא כי דין הערעור להידחות.

6

7

רקע

8 המערערת היא לקוחה של המשיבה אשר שלחה לה הודעות פרסומת שונות לתיבת הדואר
9 האלקטרוני שנמסרה על-ידה. ביום 20.12.2016 שלחה המערערת הודעה למשיבה וביקשה
10 להפסיק את משלוח הפרסומות.

11

12 משלא פסק משלוח הפרסומות, ביום 24.1.2017 שלח בא-כוחה של המערערת מכתב התראה
13 וביום 20.2.2017 הודיעה המשיבה כי היא קיבלה את הפניה וראתה בה בקשה שלא לקבל
14 הודעות שיווקיות ולפיכך הסירה את המערערת מקבלת השירות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

1 4. לטענת המערערת, בניגוד לבקשתה החל מיום 17.7.2017 היא החלה לקבל שוב הודעות
2 פרסומת לתיבת הדואר האלקטרוני. התביעה הוגשה בגין 50 הודעות דואר אלקטרוני
3 שהתקבלו בין 17.7.2017 לבין 26.2.2018.

4
5 5. בעקבות הגשת התביעה ולאחר בדיקה אישרה המשיבה כי החל מיום 17.7.2017 נשלחו הודעות
6 פרסומת לכתובת הדואר האלקטרוני של המערערת, שהיא אותה כתובת דואר אלקטרוני
7 שמסר בעלה של המערערת למשיבה - וזאת ביום 12.6.2016 לאחר שחתם על הסכם הצטרפות
8 ובמסגרתו אישר משלוח הודעות פרסומת.

9
10 6. כפי שהובהר בדיון בפני בית המשפט קמא וכפי שצוין בפסק הדין, אין מחלוקת בין הצדדים
11 שבעלה של המערערת מסר למשיבה, בנפרד מרעייתו ובמועד אחר, את אותה כתובת הדואר
12 האלקטרוני שמסרה המערערת ואישר למשיבה לשלוח הודעות פרסומיות לכתובת זו. כמו כן
13 הצדדים אינם חלוקים על כך שבעלה של המערערת לא ביקש שהמשיבה תסיר אותו מרשימת
14 התפוצה.

15 הצדדים היו חלוקים בשאלה האם בקשת ההסרה של המערערת כלקוחה של המשיבה בצירוף
16 כתובת הדואר האלקטרוני שמיוחסת לה, מחייבת את המשיבה להסיר את כתובת הדואר
17 האלקטרוני ביחס לשני הלקוחות או רק לגבי המערערת.
18 הצדדים הסכימו כי מדובר בשאלה משפטית ובהתאם הסכימו להגיש סיכומיהם בשאלה זו.

19

20 **תמצית טענות הצדדים בבית המשפט קמא**

21 7. לטענת המערערת כתובת דואר אלקטרוני היא ייחודית והיא בגדר מידע אישי לפי חוק הגנת
22 הפרטיות. לפיכך, הגם שבעלה נתן הסכמתו למשלוח דברי פרסומת לאותה כתובת דואר
23 אלקטרוני, באשר שבעה חודשים לאחר מכן הודיעה המערערת למשיבה להפסיק לשלוח אליה
24 הודעות פרסומת לאותה תיבת דואר אלקטרוני ייחודית, היה על המשיבה להפסיק את משלוח
25 הודעות הפרסומת לכתובת דואר אלקטרונית זו. לטענת המערערת הסכמה והודעת סירוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

1 לגבי כתובת דואר אלקטרוני ייחודית מחייבת את המשיבה להסיר את תיבת הדואר
2 האלקטרוני מכל מאגריה; ומשלא עשתה כן מדובר בהודעות פרסומת שנשלחו שלא כדין.
3
4 8. מנגד טענה המשיבה כי הן המערערת והן בעלה חתמו כל אחד בנפרד על הסכמה לקבל הודעות
5 שיוקיות לכתובת הדואר האלקטרוני; וכי בקשתה של המערערת להסיר עצמה משירות
6 ההודעות השיוקיות של המשיבה רלוונטית ביחס אליה בלבד. משכך, בהתאם להסכמת בעלה
7 של המערערת מוענו ההודעות אליו, וזאת לאותה כתובת דואר אלקטרוני, שכאמור נמסרה על-
8 ידו. בנסיבות אלה טענה המשיבה כי ההודעות נשלחו כדין לבעלה של המערערת ואין בהן כדי
9 לזכות את המערערת בפיצוי.

10

11 תמצית פסק דינו של בית המשפט קמא

12 9. כאמור, בית המשפט קמא דחה את התביעה. בפסק הדין נקבע כי חוק התקשורת דורש כתנאי
13 למשלוח דבר פרסומת הסכמה של 'נמען' ומאפשר 'לינמען', לאחר שנתן הסכמתו, להודיע כי
14 הוא מסרב להמשיך לקבל דברי פרסומת. חוק התקשורת מתייחס 'לינמען' ולא לאמצעי או
15 לכתובת הדואר האלקטרוני או למספר הטלפון אליו נשלחים דברי הפרסומת.

16

17 10. נקבע כי לצורך יישום חוק התקשורת יש לראות במערערת ובעלה כשני 'נמענים' שונים, שכל
18 אחד מהם, לאחר שנתן בנפרד את הסכמתו לקבל דבר פרסומת, צריך למסור 'למפרסם' הודעת
19 סירוב.

20 הודעת הסירוב של המערערת ניתנה לגביה כ'נמענת'. הודעתה אינה מתייחסת לכתובת הדואר
21 האלקטרוני, אלא למערערת כנמענת, ולגביה בלבד. הודעת הסירוב, אלא אם הוחרגה,
22 רלוונטית לכאורה לכל אמצעי התקשורת שמסרה למשיבה ובכלל זה הודעות דואר אלקטרוני,
23 מסרוני טקסט (SMS) וכד' ואינה מוגבלת רק לכתובת הדואר האלקטרוני שמסרה, שהרי
24 כנמנעת היא מסרבת להמשיך לקבל מהמשיבה הודעות פרסומיות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

11. נקבע כי כפי שלא ניתן לפרש את הודעת הסירוב כמוגבלת לאמצעי תקשורת ספציפי, ובמקרה זה כתובת דואר אלקטרוני, כך הדגש הוא על סירוב 'נמען' ולא סירוב ביחס לאמצעי תקשורת ספציפי בו מתקבלים דברי הפרסומת. הודעת המערערת לא שימשה כהודעת סירוב גם לגבי 'נמען' אחר - בעלה, שמסר את אותה כתובת הדואר האלקטרוני למשיבה לצורך קבלת דברי פרסום.

12. לכל הפחות המשך משלוח דברי פרסומת לבעלה של המערערת לכתובת הדואר האלקטרוני שמסר, בנסיבות העניין, אינו בגדר שיגור דבר פרסומת "ביודעין בניגוד להוראות סעיף זה" (סעיף 30א(1) לחוק התקשורת), ונקבע שגם מטעם זה אין מקום לפסוק פיצוי.

10

13. עוד נקבע כי ממילא פסיקת פיצויים לפי חוק התקשורת היא סמכות בשיקול דעת של בית המשפט וכי בנסיבות המקרה לא יכול הפיצוי להוות הרתעה מפני הפרת החוק לאור נסיבותיו החריגות.

14

15

דיון והכרעה

14. במסגרת הערעור חזרה המערערת על עיקר טענותיה בבית המשפט קמא, והדגישה כי לשיטתה אין רלוונטיות לגורם שמסר למשיבה את הסכמתו למשלוח ההודעות לכתובת הדואר האלקטרוני. מרגע שהתקבלה הודעת סירוב מכתובת זו על המשיבה לכבד את בקשת הסירוב כלפי כתובת הדואר האלקטרוני עצמה, ויש לראות בה ככתובת אלקטרונית "ייחודית" שבבעלות המערערת (סעיף 15 להודעת הערעור).

21

15. המשיבה חזרה אף היא על עיקרי טענותיה בבית המשפט קמא, ותמכה בקביעות שבפסק דינו של בית המשפט קמא.

24

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

1

2 16. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות מטעם הצדדים ולאחר שנשמעו בהרחבה טענות המערערת בדיון

3

שהתקיים בפני, הגעתי למסקנה כי דין הערעור להידחות.

4

5 17. ביחס לתופעת ה"ספאם" בה עוסק סעיף 30א לחוק התקשורת והנזקים להם היא גורמת נפסק

6

על ידי כבוד השופט פוגלמן ברע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.2014) פסקה 2:

7

"הספאם מהווה מטרד ציבורי הגורם לנזקים רחבי היקף. כאשר הוא נשלח

8

באמצעות הודעות דואר אלקטרוני הוא גורם לבעיות מכמה סוגים: הסוג

9

הראשון נוגע לתוכן של הודעות הפרסומת – תדיר שהן מכילות מידע שקרי או

10

פוגעני שמגיע לנמען אשר אינו חפץ בו... סוג שני של בעיות נוגע לפגיעה

11

בפרטיות של הנמען, שכתובת הדואר אלקטרוני שלו הועברה לשולח ונעשה בה

12

שימוש בלא הסכמתו. סוג שלישי של בעיות נוגע לשימוש בדואר האלקטרוני

13

כאמצעי תקשורת. תופעת הספאם פוגעת ביעילות ובתועלת שהעסקים

14

מפיקים ממנו ופוגמת במסחר. הסוג הרביעי והמשמעותי מכולם נוגע להעברת

15

העלויות הכרוכות בשימוש בדואר האלקטרוני מן המפרסם אל הנמען וספקי

16

התקשורת. דואר הזבל כופה על הנמענים, בעל כורחם, לבצע פעולות רבות

17

ותדירות של מיון דואר אלקטרוני. זמן רב מבזבז על סינון והפרדה בין ההודעות

18

הרצויות לבין כלל ההודעות המתקבלות"

19

(ההדגשה הוספה, ה.ע.)

20

21

22

23

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

1 ראו בנוסף רע"א 1621/16 MEGA ADVANCED MATHEMATICAL SYSTEM LTD נ' עו"ד
2 זילברג (14.6.2016) פסקה 10 לפסק דינה של כבוד השופטת חיות (כתוארה אז), המתייחסת
3 לנזקי תופעת הספאם":

4 "עינינו הרואות כי הנזק הרב שנגרם כתוצאה משיגור המוני של דברי פרסומת
5 למי שאינם מעוניינים בכך הוא זה שהביא את המחוקק לאסור זאת בחוק
6 ולקבוע כי מדובר בעוולה נזיקית...".

7 ההדגשה הוספה, ה.ע; כן ראו: רע"א 2904/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ
8 (27.7.2014).

9

10 העולה מהאמור הוא כי תכליתה של הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת היא למנוע נזקים
11 אלה.

12

13 18. חוק התקשורת אינו כולל הגדרה של המונח "נמען". ביחס לפרשנות המונח "נמען" מציין
14 המחבר דן חי בספרו כי:

15 "פרשנות המונח "נמען" לפי ההגדרה המילונית שלו, תוביל למסקנה כי נמען
16 הוא מי שמחזיק במכשיר והמסר הפרסומי נשלח אליו. ההגדרה המילונית
17 למונח "נמען" קובעת אחת משניים: 1. האדם שאליו שלוח מכתב. 2. מי
18 שהמסר מכוון אליו, הגורם שאליו מכוונת פעולת ההתקשורת. גם פרשנות
19 הרואה את תכלית החוק, תוביל למסקנה זהה"

20 דן חי תורת המסר - בין דיוור ישיר לספאם' 194-190 (2012)

21

22 מסקנתי לאור האמור לעיל היא כי פרשנות הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת לאור לשונו
23 ותכליתו הצדיקה את דחיית תביעתה, כפי שנעשה על-ידי בית המשפט קמא.

24

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

19. אף מסעיפים 30א(ד)-(ה) לחוק התקשורת עולה כי הנמען הוא מי שנתן את הסכמתו לקבל את דבר הפרסומת והוא זה שרשאי להודיע למפרסם על סירובו לקבל את דבר הפרסומת. אין מחלוקת כי בעלה של המערערת הביע את הסכמתו לקבלת הודעות המשיבה לכתובת הדואר האלקטרוני שמסר; וכי המשיבה המשיכה לשלוח אליו הודעות בהתאם לכתובת הדואר האלקטרוני שאותה מסר. יודגש כי ב"כ המערערת אף טען כי בעלה של המערערת נוהג למסור דרך קבע את כתובת הדואר האלקטרוני בכל פעם שהוא מתבקש למסור כתובת דואר כאמור (ע' 4 לפרוטוקול הדיון, ש. 25-26). כאשר הטענה עולה מפי ב"כ המערערת, קשה להאמין כי הדבר נעשה שלא בידיעתה ובאישורה של המערערת.
20. בנוסף, מקובלת עלי מסקנתו של בית המשפט הנכבד קמא, ולפיה בנסיבות ענייננו המשך משלוח דברי פרסומת לבעלה של המערערת לכתובת הדואר האלקטרוני שמסר, אינו בגדר שיגור דבר פרסומת "ביודעין" למערערת, כדרישת סעיף 30א(י1) לחוק התקשורת. בנסיבות העניין המשיבה לא היתה צריכה לדעת שהודעת הסירוב מתייחסת גם לבעלה של המערערת, כך שהמשך משלוח הודעות אינו עונה על דרישת ב"יודעין".
- לו אף היה נקבע שמערערת היא "הבעלים" של כתובת הדואר האלקטרוני שנמסרה הן על-ידיה והן על-ידי בעלה, לא היה בכך כדי להועיל למערערת. בהקשר למצב דברים בו נעשה שימוש על-ידי מי שאינו הבעלים במכשיר טלפון נייד (להבדיל מכתובת דואר אלקטרוני כפי שנטען בענייננו) מציין דן חי בספרו, במדה רבה של צדק, כי "הפרשנות הנכונה של מצב זה, תלך למידת הציפיות שיכולה להיות למפרסם" (שם, בעמוד 192). אין מדובר במקרה "רגיל" של נמען שבקשתו להסרה לא כובדה. על-פניו יש צורך לאזן בין האינטרסים של כלל הצדדים המעורבים ובכלל זה המערערת שזכותה לבקש את הסרתה; בעלה, שגילה את דעתו כי הוא מעוניין לקבל הודעות פרסומיות לתיבת הדואר האלקטרוני שמסר, והמשיבה שבני הזוג הקליעו אותה למצב בו היא מתבקשת לתמרן בין הבקשות הסותרות של המערערת ובעלה. קבלת עמדת המערערת תחייב את המשיבה לערוך בדיקות נוספות ובין-אישיות, לאחר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

1 שמילאה אחר הודעת ההסרה שנשלחה על-ידי המערערת. לדרישה זו אין בסיס בהוראות חוק
2 התקשורת, ואין כל הצדקה להטיל נטל זה על כתפי המשיבה, זאת ביתר שאת – משעה שבידי
3 בעלה של המערערת הייתה האפשרות למנוע את כל נזקיה הנטענים של רעייתו באמצעות
4 משלוח הודעת הסרה מטעמו, לו רצה בכך.

5

6 21. לאור כל האמור לעיל הגעתי למסקנה כי לא נפלה שגגה בפסק דינו המנומק של בית המשפט
7 הנכבד קמא. פסק הדין מיישם בצורה הולמת ונכונה את הוראות חוק התקשורת על נסיבותיו
8 הקונקרטיות של המקרה. לנסיבות דומות ראו גם: ת"ק (י-ם) 17395-08-17 **אבן חן נ' לאומי**
9 **קארד בע"מ** (30.3.2019).

10

11 22. אעיר בנוסף כי ההליך בפני בית המשפט קמא התנהל בסדר דין מהיר. לעניין המשמעות שיש
12 לייחס לכך כי ההליך בבית המשפט קמא התנהל בסדר דין מהיר ראו רע"א 6311/15 **שדה נ'**
13 **גלברד** (16.11.2015) בפסקה 5 לפסק דינו של כבוד השופט זילברטל:

14 **"זאת ועוד, יש משמעות לכך שההליך בבית משפט השלום הוגש בסדר דין**
15 **מהיר.**

16 מכאן, שאף אם אניח, לצורך הדיון בלבד, כי הערכאות הקודמות שגו, הרי
17 שבתביעות בסדר דין מהיר, בדומה לתביעות קטנות, "מן הראוי להקנות משקל
18 הולם לסופיות הדיון, ולהקפיד שההוצאות המוקדשות לניהול ההליך בכללותו
19 יהיו מידתיות ביחס לשווי הסכסוך" (רע"א 1133/14 IATA

20 INTERNATIONAL AIR TRANSPORT נ' שוורץ (24.4.2014); רע"א 8126/13
21 כשדי נ' מדינת ישראל (26.1.2014)). זאת ועוד - כוונת מתקין תקנות סדר הדין
22 האזרחי, התשמ"ד-1984 היתה שהליך בסדר דין מהיר יתנהל ביעילות
23 ויסתיים תוך פרק זמן קצר יחסית. הכוונה האמורה צריכה להקרין גם על
24 הליכי ההשגה שעל פסק הדין הניתן בסדר דין מהיר..."

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 10031-05-19 עקיבא נ' מקס איט פיננסים בע"מ

1 23. כפי שציין בית המשפט הנכבד קמא, ספק אם היה מקום לעמוד על התביעה לאחר שהובהר
2 המצב העובדתי בכתב הגנתה של המשיבה, זאת לאחר שהובהר כי בעלה של המערערת נתן
3 הסכמתו לקבלת הודעות המשיבה ומסר ביוזעין את כתובת הדואר האלקטרוני. הדברים
4 נכונים מכח קל וחומר ביחס להגשת הערעור, ועמידת המערערת על בירוורו עד תום, כפי שהובא
5 לתשומת ליבו של ב"כ המערערת גם במהלך הדיון שהתקיים בפניי.

6

7

התוצאה

8 24. הערעור נדחה. המערערת תישא בהוצאות המשיבה בערעור בסך 20,000 ₪.

9

10 25. הפיקדון שהופקד על ידי המערערת יועבר על ידי הגזברות למשיבה באמצעות באי כוחה.

11

12 ניתן היום, ח' תשרי תש"פ, 07 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.

13

14 (רזס מרצרי)

15 הדס עובדיה, שופטת

16

17

18

